

De coöperatie energieKansen van inwoners van het Drentse dorp Ansen heeft inmiddels twee zonnedaken in gebruik. Er zijn plannen voor meer; Ansen wil in 2020 energieneutraal zijn. En straks zelf de opgewekte energie verhandelen.

Hobelman legt uit hoe dit platform werkt voor Ansen: “Samen met partner Cedel installeerden we slimme energiemeters bij de huishoudens die deelnemen aan de coöperatie. De realtime data over het energieverbruik worden verzameld in het platform. Op dit moment wordt het platform in Ansen gebruikt als dataverzamelpunt, waar we met analyses kunnen kijken waar behoefte aan is. Maar er kan veel meer met dit platform.” Met behulp van analyses van de verzamelde data, kunnen afgewogen beslissingen worden genomen in de energietransitie, vertelt Hobelman: “Bijvoorbeeld of in een bepaald gebied extra zonnepanelen nodig zijn, of dat er beter kan worden geïnvesteerd in een batterij om energie op te slaan omdat er een overschot is.” Het energie-eiland wordt in Ansen ook gebruikt om te onderzoeken hoe een lokale energiemarkt werkt. “We draaien een schaduwomgeving, waarin we dit testen. Nu zitten er allerlei tussenpartijen in de energiehandel. We onderzoeken wat de financiële gevolgen zijn als die tussenschakels eruit gehaald worden en de stroom direct van de opwekker via het net aan bewoners wordt geleverd. Het zou zomaar kunnen dat de coöperatie dan naast duurzaamheid ook op prijs kan concurreren.”

Inpluggen

CGI noemt het energie-eiland een open innovatieplatform, waarin data over energieopwekking en -verbruik worden verzameld. Allerlei partijen kunnen op het platform ‘inpluggen’ om er zelf gebruik van te maken. Bijvoorbeeld een gemeente die wil zien of ergens meer of minder laadpalen voor elektrische auto’s nodig zijn. Of een hogeschool die met de data een app wil maken om bewoners te stimuleren zuiniger met energie om te gaan. Hobelman besluit: “In feite is dit platform een structuur waarin alle partijen samen leren hoe we de energietransitie kunnen vormgeven. De energietransitie is zo groot, dat kun je alleen maar met meer partijen doen. Bovendien, de naam zegt het al: het gaat om een transitie en dat doe je stap voor stap, al lerend. Met dit platform ondersteunen we bijvoorbeeld gemeenten, die per wijk willen kijken wat daar de beste aanpak is om te verduurzamen. Met behulp van de databronnen die we hebben, kijken we wat het verbruik is en welke maatregelen het beste passen. Daar kan dan ook een ambitie per wijk aan hangen worden. Zo geven we langzamerhand de transitie vorm, op een met data onderbouwde manier.”

<http://www.energiekansen.nu/>

Dorp wordt energie-eiland

De samenleving staat met de energietransitie voor een grote opgave. Hoe een Drents dorpje laat zien hoe je dit lokaal aanpakt. Met ondersteuning van CGI. Een ongewone combinatie, waar beide partijen van leren.

Marieke Vos

De ambities in het Klimaatakkoord zijn helder: 49 procent minder CO₂-uitstoot in 2030. Voor de gemeentelijke overheid ligt de grootste opgave in de gebouwde omgeving; gemeenten moeten aan de slag met de verduurzaming van woningen en bedrijven. Maatregelen als isolatie, het installeren van zonnepanelen, warmtepompen voor verwarming en koeling en de inzet van windenergie

zijn allemaal beschikbaar, maar het kost inspanning en geld om deze goed in te passen en er voldoende draagvlak voor te krijgen. Vaak zijn het burgers die het voortouw nemen in de energietransitie. Zo ook in het Drentse dorp Ansen. Een groep enthousiaste inwoners van dit dorp, dat bestaat uit zo’n tweehonderd huishoudens, startte in 2015 de energiecoöperatie energieKansen en heeft de ambitie om alle huishoudens in het dorp van klimaatneutrale energie te voorzien. Zeventig huishoudens zijn inmiddels lid. Afgelopen zomer werd het tweede zonnedak van de coöperatie in gebruik genomen, dat samen met het eerste zonnedak in totaal 250.000 kWh opwekt, voldoende voor een kwart van het totale energieverbruik van het dorp. Er zijn plannen voor nog twee zonnedaken en experimenten met biovergisting van rioolafval, dat groen gas moet opleveren.

Bijzondere combinatie

De Ansense energiecoöperatie werkt samen met multinational en IT-dienstverlener CGI. Een bijzondere

combinatie, beaamt Jonathan Hobelman, expert energietransitie bij CGI: “Twee van onze collega’s wonen in Ansen. Zij zeiden: ga er eens kijken, ze doen daar interessante dingen.” De ambities van de coöperatie bleken goed te passen bij de visie van CGI op hoe de energietransitie vormgegeven kan worden, vertelt Hobelman. “Na een paar goede gesprekken besloten we samen te werken, zodat wij nu in Ansen onze visie en technologie in het klein kunnen testen. Het is een project waar we allemaal van leren en waarin we gezamenlijk stappen zetten naar een ecosysteem waarmee we de energietransitie helpen versnellen.” Ansen zou het liefst de lokaal opgewekte energie zelf gebruiken en daarvoor is een platform nodig waarop inwoners energie kunnen verhandelen. CGI zet hiervoor een open innovatieplatform in, genaamd digitaal energie-eiland. Zo’n platform is nodig om een nieuw ecosysteem van energievoorziening te ondersteunen. In de toekomst zal de opwekking van energie overwegend decentraal zijn en dat vraagt een heel andere manier van het bij elkaar brengen van vraag en aanbod dan in het huidige energiesysteem.